

Uluslararası Gregory Abû'l-Farac Çalıştayı

14 Kasım 2018 tarihinde Malatya Valiliği ve İnönü Üniversitesi işbirliği ile Malatya'da "Uluslararası Gregory Abû'l-Farac Çalıştayı" düzenlenecektir. Çalıştaya, yurtdışından ve yurtiçinden uzman birçok akademisyen ve bilim insanı davet edildi.

Edebi hayatı zengin olan Malatya, tarihsel okumalarda, tıpkı Mardin gibi, kültürel girişkenlik ve geçişkenlik için önemli bir şehirdir. Tarihte önemli gelişmelere ev sahipliği yaptı. Bağrında nitelikli ünlü fikir, sanat, düşünce ve siyaset insanı yetiştirdi.

Antakya Süryani patrikhanesi (onikinci yy'da) Malatya'dan Mardin'e taşındı. Onun için geçmişte, Süryaniler, Malatya'da okul, kilise ve manastırlarıyla etkindi.

1226 yılında Malatya'da doğan ve Mor Gregorius Abulfarac ismiyle ünlenen Barebroyo bu şehrin yetiştirdiği üretken, evrensel üne sahip bir yazar/şair ve düşündürüdür. Teoloji, tıp, ahlak, edebiyat, astronomi, mantık, felsefe, monastik (münzevi) yaşam, şiir, Süryanice gramer, siyasi ve kilise tarihi gibi ilmin bütün dallarında önemli eserler yazdı. Arapça, İbranice, Yunanca, Ermenice ve Farsçayı çok iyi derecede biliyor olmasına karşın, eserlerinin çoğunu kendi anadili Süryanice ile yazdı.

Gubas, Lakbin ve Halep metropolitliğinden sonra 1264 yılında Süryani Kilisesine mafıryan (katolikos) oldu. 1286'da Irak'ın Maraga şehrinde vefat eden bu ruhani şahsiyetin, kültürel/dilsel çabaları/başarıları, Süryani mirasına büyük nefes vermektedir. Onun gayretleri olmasaydı, belki de Süryani edebiyatı ve Süryanicenin ruhu daha çok tozlanacaktı.

Barebroyo/Abulfarac aynı zamanda ortak yaşamın ve barışın bir savunucusudur. İslamiyet'in temsilcileriyle kurduğu dostluklar ve dönemin otoriteleriyle/erkiyle geliştirdiği siyasi ilişkiler sayesinde, toplumsal kesimler arasında köprü vazifesi gördü. Dinler ve kültürler arası yakınlaşmaya, toplumsal kardeşliğe katkı sundu. Duvarlar yerine köprüler kuran yaklaşımlarıyla günümüze ışık tutabilecek tarzda, övgüye değer etkiler bıraktı.

Süryani edebiyatının önemli payandalarından sayılan Malatyalı bu parlak simanın tanınırlığı farklı nedenlerden ötürü tozlarla kaplıdır. Onun için Malatya İnönü Üniversitesi'nin takdire şayan çabalarıyla bu duayen şahsiyetin doğduğu topraklara tanıtılması önemli ve değerlidir.

Büyük çabalardan sonra İnönü Üniversitenin çatısı altında düzenlenecek olan bu çalıştay, evrensel üne sahip Barebroyo'yu (Abulfarac'ı) Malatya'ya, akademik camiaya, bilim dünyasına, kamouyuna ve özellikle Süryanilere hatırlatmak önem arz etmektedir.

Geçmişle gelecek arasında yeni anlayışlara ihtiyaç duyulduğu bir süreçte, bu çalıştayın, toplumsal kesimler arasında barış ve kardeşliğin gelişmesine katkı sunması temenni edilmektedir. Onun için Barebroyo (Abulfarac) gibi tarihte köprü vazifesi görmüş tarihsel figürlerin ve değerlerin gün ışığına çıkması hayattır. Geleceğe pozitif katkı sunmak için bu tür faaliyetler çok önemlidir.

Kadim Süryani kültürünün taşıdığı ruhun anlaşılması, özgün bir şekilde tanınmasıyla, bilinmesiyle, sahiplenilmesiyle doğru orantılıdır. Bu kültürün doğduğu topraklarda bulunan yerel üniversitelerin göstereceği hassasiyet ve yapacağı çalışmalar, adeta kurumakta olan bir ağaca su verme işlevini yerine getireceğine inanıyorum.

Bilindiği üzere, kültürel/yazınsal sermaye elektriğe benzemekte, görülmez, ancak aydınlatmakta ve yol göstermektedir. Bilgi ve bilgeliğin kazandığı yeni boyutlarda, entelektüel sermaye dünyayı, kapısız ve duvarsız bir pazara dönüştürmüştür.

Malatya'da yapılacak olan bu bilimsel aktiviteye, **Uluslararası Gregory Abû'l-Farac Çalıştayı**'na şimdiden başarılar diliyorum.

Her platformda Malatyalılığıyla övünen aziz dostum yazar ve şair Sayın Cumali Ünalı ile çalışmaya katkı sunmuş olmanın heyecan ve sevinciyle, bu tür bilimsel çabalara katkı sunan ve sunacak olan herkese Malatya İnönü Üniversitesi Rektörü Sayın Prof. Dr. Ahmet Kızılay'ın mümtaz şahsında teşekkür ve saygılarımı sunuyorum.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Yusuf Beğtaş
Süryani Dili-Kültürü ve Edebiyatı Derneği Başkanı
MARDİN